

VOORSTEL
DISTRICTELIJK
VEILIGHEIDSOVERLEG TWENTE

ONDERWERP
AANVULLEN

AGENDAPUNT - E1 ZORG, VEILIGHEID
EN STRAF

DATUM 25 JUNI 2026

OPENBAAR JA

BEHANDELD DOOR
K. HORCK

TELEFOONNUMMER
0628506147

PORTEFEUILLEHOUDER
DHR. J. VAN HOUDT

Adviesvoorstel aan het Districtelijk Veiligheidsoverleg

De leden van het DVO wordt geadviseerd om:

1. Kennis te nemen van de fenomeenanalyse, en de geschetste regionale ontwikkelingen en risico's.
2. De lijn dat de inzet primair gericht blijft op preventie, signalering en samenwerking in de regio, te ondersteunen.

Aanleiding

Voor u ligt de fenomeenanalyse radicalisering en extremisme voor de regio Twente (RadarAdvies, 27 mei 2026). Deze analyse is opgesteld in opdracht van de Veiligheidsregio Twente en biedt een actueel regionaal beeld van de aard, omvang en verschijningsvormen van radicalisering en extremisme in Twente. De analyse helpt gemeenten en partners hun rol als regievoerder binnen de lokale aanpak te versterken en sluit aan bij de landelijke kaders van de NCTV.

Toelichting

De fenomeenanalyse beschrijft het beeld in Twente langs drie perspectieven:

- klassieke ideologieën (o.a. anti-institutioneel, rechts, jihadistisch);
- verhitte maatschappelijke thema's;
- online, eenlingen en fluïde radicalisering.

Hiermee ontstaat een integraal beeld van hoe radicalisering en extremisme zich lokaal manifesteren, inclusief verschillen tussen gemeenten en in relatie tot landelijke ontwikkelingen.

De belangrijkste bevindingen zijn:

In Twente is sprake van relatief lage aantallen, maar de impact op lokaal bestuur en de democratische rechtsorde is reëel, met name door intimidatie, bedreigingen en ondermijnend gedrag.

Meest zichtbare fenomenen:

- Anti-institutioneel extremisme (o.a. soevereinen, wantrouwen overheid) is het meest herkenbaar en regionaal verspreid.
- Rechts-extremisme manifesteert zich vooral via incidenten, online uitingen en normalisering van gedachtegoed.

- Verhitte thema's (zoals asielopvang en ruimtelijke besluiten) kunnen lokaal leiden tot escalaties richting intimidatie van bestuurders.

Andere fenomenen:

- Jihadisme komt beperkt voor, maar betreft enkele zware individuele casussen.
- Links-, dierenrechten- en milieu-extremisme speelt in Twente nauwelijks.

Radicalisering en extremisme vanuit het perspectief: online, fluïde en individueel

Online en fluïde radicalisering zijn in Twente (net als landelijk) één van de meest zorgelijke ontwikkelingen. Het betreft vooral eenlingen, jongeren en een klein aantal serieuze cases.

Anonimiteit online speelt een versterkende rol, evenals de snelle verspreiding van ideeën en frames via sociale media en besloten chatgroepen. Het zicht van professionals is beperkt. In meerdere gemeenten wordt bovendien online verharding waargenomen rond maatschappelijke thema's als asiel en opvang.

Aanbevelingen:

Het zwaartepunt ligt niet bij zware terrorismebestrijding, maar bij primaire en secundaire preventie, zoals vroegsignalering, duiding van signalen en versterking van democratische weerbaarheid. Maatschappelijke polarisatie, wantrouwen en online dynamiek vormen belangrijke voedingsbodems.

De belangrijkste aanbevelingen zijn:

- Richt preventieve inspanningen primair op de in Twente meest zichtbare fenomenen: anti-institutioneel en rechts-extremistisch gedachtegoed.
- Versterk sociale cohesie, vertrouwen in de overheid, democratische weerbaarheid en gelijke kansen om de voedingsbodem voor radicalisering te verkleinen.
- Investeer in kennis, signalering en handelingsperspectief van professionals en partners, met bijzondere aandacht voor de online leefwereld en vroegtijdige duiding van signalen.
- Borg regionale samenwerking tussen gemeenten, zorg-, veiligheids- en onderwijspartners voor kennisdeling, signalering, preventie en de aanpak van complexe casuïstiek.

Vervolg

De bevindingen worden benut voor verdere doorontwikkeling van de regionale en lokale aanpak radicalisering en extremisme vanuit de regionale themagroep CTER om gemeenten en partners te faciliteren in het versterken van kennis, signalering en samenwerking.

Voor het vervolg worden de aan Twente verstrekte regionale Versterkingsgelden vanuit de NCTV benut.

Bijlagen

1. Rapportage
2. Infographic